

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 23 listopada 2023 r.

WK-IV.431.1.35.2023

Pan

Bogdan Jacek Świątek-Górski

Burmistrz Latowicza

Urząd Miasta i Gminy Latowicz

ul. Rynek 6

05-334 Latowicz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontroler: Anna Mlonek – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (*dalej MUW*), przeprowadziła w dniach od 5 do 22 września 2023 r. kontrolę problemową w Gminie Latowicz z siedzibą Urzędu Miasta i Gminy Latowicz pod adresem ul. Rynek 6, 05-334 Latowicz.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na realizację świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie o pomocy państwa w wychowaniu dzieci³.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

[Akta kontroli: str. 3-19]

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) - *dalej ustawa o finansach publicznych*.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224) – *dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej*.

³ Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 810).

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 26 października 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Latowicz (*dalej Gmina*) jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym⁴ oraz Statut Gminy Latowicz⁵, a jej obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Gminy⁶ zapewnia Urząd Miasta i Gminy Latowicz (*dalej Urząd*)⁷.

[Akta kontroli: str. 20-24, 33-44]

W okresie objętym kontrolą zadania Gminy z zakresu świadczenia wychowawczego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej⁸, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, realizowano w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Latowiczu⁹ (*dalej GOPS lub Ośrodek*).

Podstawą funkcjonowania GOPS jest m.in. statut, przyjęty Uchwałą Nr XIX/124/2020 Rady Gminy Latowicz z dnia 26 października 2020 r. Zgodnie z § 4 ust. 3 pkt 8 ww. statutu Ośrodek realizuje zadania gminy określone m.in. ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

⁴ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.).

⁵ Uchwała Nr XXXVII/298/2018 Rady Gminy Latowicz z dnia 9 października 2018 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminy Latowicz – (*dalej Statut Gminy*), zmienionego uchwałą Rady Gminy Latowicz Nr II/19/2018 z dnia 6 grudnia 2018 r. oraz uchwałą Rady Miejskiej w Latowiczu Nr XLIII/318/2023 z dnia 13 lutego 2023 r.

⁶ Zarządzenie Nr 84/2019 Wójta Gminy Latowicz z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Latowicz (*dalej Regulamin Organizacyjny Gminy*), zmienionego Zarządzeniami Wójta Gminy Latowicz: Nr 83/2021 z dnia 22 grudnia 2021 r., Nr 81/2022 z dnia 22 listopada 2022 r., Nr 98/2022 z dnia 30 grudnia 2022 r. oraz Zarządzeniem Burmistrza Latowicza Nr 34/2023 z dnia 29 marca 2023 r.

⁷ Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2022 r. (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1597) w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta z dniem 1 stycznia 2023 r. miejscowości Latowicz nadano status miasta. W okresie objętym kontrolą oraz prowadzenia czynności kontrolnych funkcję Wójta/Burmistrza Gminy Latowicz pełnił Pan Bogdan Jacek Świątek - Górski – zaświadczenie o wyborze z 23 listopada 2018 r. – (*dalej odpowiednio Wójt Gminy/Burmistrz Latowicza*).

⁸ Od dnia 1 czerwca 2022 r. organem właściwym do ustalenia prawa i wypłaty świadczenia wychowawczego stał się Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1981 ze zm.) – *dalej ustawa o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw*.

⁹ GOPS – jednostka organizacyjna Gminy z siedzibą w Latowiczu, ul. Rynek 6, 05-334 Latowicz. W okresie objętym kontrolą oraz prowadzenia czynności kontrolnych Kierownikiem GOPS była Pani Jolanta Muracka powołana zarządzeniem Nr 48/2018 Wójta Gminy z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie powołania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Latowiczu.

Natomiast zgodnie z § 11 *Regulaminu Organizacyjnego GOPS*¹⁰, określającego strukturę organizacyjną oraz zasady i zakres zadań Ośrodka, kontrolowane zadanie realizowane było przez wyodrębnione komórki organizacyjne:

- Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny w zakresie m.in. prowadzenia postępowań i gromadzenia dokumentacji związanej z wypłatą świadczeń wychowawczych oraz ich terminowej realizacji,
- Księgowość w zakresie prowadzenia rachunkowości budżetowej i gospodarki finansowej Ośrodka.

[Akta kontroli: str. 25-32, 45-57]

Celem świadczenia wychowawczego przysługującego w ramach programu rządowego „Rodzina 500+” jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko, bez względu na dochód osiągniany przez rodzinę, a prawo do świadczenia wychowawczego jest ustalane na roczny okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca do 31 maja następnego roku kalendarzowego.

Świadczenie i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa, natomiast szczegółowe warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia zostały szczegółowo określone w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zasady (polityki) rachunkowości w Ośrodku wprowadzono Zarządzeniem nr 7/2019 Kierownika GOPS z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

Natomiast w Gminie zasady (polityki) rachunkowości przyjęto Zarządzeniem nr 85/2018 Wójta Gminy z dnia 31 grudnia 2018 r.¹¹ w sprawie polityki rachunkowości dla budżetu Gminy, Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych objętych Centrum Usług Wspólnych.

¹⁰ Zarządzenie Nr 13/2020 z dnia 20 listopada 2020 r. Kierownika GOPS w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Latowiczu - (dalej Regulamin Organizacyjny GOPS).

¹¹ Zmienione w zakresie objętym kontrolą Zarządzeniem nr 34/2022 Wójta Gminy Latowicz z dnia 31 maja 2022 r. w sprawie zmiany polityki rachunkowości dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy w Latowiczu.

Polityki rachunkowości zawierały obligatoryjne elementy wymienione w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości¹².

[Akta kontroli: str. 58-85]

II. W zakresie finansowania zadania

Wysokość środków dotacji na realizację kontrolowanego zadania została oszacowana na podstawie comiesięcznych zapotrzebowań zgłaszanych przez GOPS w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej (*dalej CAS*) do MUW¹³.

Gmina, pismem MUW z dnia 22 października 2021 r.¹⁴ została poinformowana o przyjęciu w projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 środków finansowych m.in. w dziale 855 *Rodzina*, rozdziale 85501 *Świadczenie wychowawcze (dalej rozdział 85501)*, § 2060 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci (dalej § 2060)* klasyfikacji budżetowej¹⁵ w wysokości 2 738 000,00 zł, które wprowadzono do budżetu Gminy na rok 2022 r.¹⁶.

Wojewoda Mazowiecki (*dalej Wojewoda*) decyzją Nr 1/2022UB z dnia 8 lutego 2022 r.¹⁷ zatwierdził dla Gminy plan dotacji z budżetu państwa na 2022 r., przyznając dla Gminy w rozdziale 85501 dotację celową w kwocie 2 705 000,00 zł, którą kolejnymi 3 decyzjami Wojewody zmniejszono do kwoty 2 651 286,99 zł, a zmiany wynikające z tych decyzji wprowadzono do planu finansowego Gminy na 2022 r.¹⁸.

Budżet Gminy na dzień 31 grudnia 2022 r. w rozdziale 85501 stanowił:

- plan dochodów na kwotę **2 651 286,99 zł**;
- plan wydatków na kwotę ogółem **2 658 775,19 zł**, (z tego 7 488,20 zł środki własne).

¹² Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.) – *dalej ustawa o rachunkowości*.

¹³ Przykładowe zapotrzebowania stanowią akta kontroli.

¹⁴ Pismo Wydziału Finansów i Budżetu MUW z dnia 22 października 2021 r., znak WF-I.3112.24.42.2021.

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – *dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej*.

¹⁶ Na podstawie Zarządzenia Nr 71/2021 Wójta Gminy z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie projektu uchwały budżetowej na rok 2022 oraz Uchwały Nr XXXII/219/21 Rady Gminy Latowicz z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Latowicz na rok 2022.

¹⁷ Pismo Wydziału Finansów i Budżetu MUW znak WF-I.3112.24.13.2022 z dnia 18 lutego 2022 r.

¹⁸ Zmiany w planie finansowym Gminy obrazuje tabela sporządzona przez kontrolujących pn. *Plan finansowy zadań zleconych na 2022 r. w rozdziale 85501*.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji na realizację kontrolowanego zadania w 2022 r. przyznanego przez Wojewodę do budżetu Gminy i ustalono, że przyznana dotacja oraz jej zmiany ujmowane były w planie dochodów i wydatków w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej, tym samym jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli: str. 86-141]

Przekazane przez MUW w 2022 r. środki finansowe dotacji, na realizację kontrolowanego zadania wpłynęły na rachunek bankowy Gminy¹⁹ w łącznej kwocie **2 667 000,00 zł**²⁰.

Następnie otrzymane w 2022 r. środki dotacji Gmina przekazywała sukcesywnie na rachunek bankowy GOPS²¹ wraz z innymi środkami na finansowanie Ośrodka.

Dokonano stosownych zapisów w księgach rachunkowych dotyczących wpływu²² oraz przekazania dotacji celowej²³ z oznaczeniem odpowiedniej klasyfikacji budżetowej i zgodnie z polityką rachunkowości jednostek, a zapisy w ewidencji księgowej dotyczące zarówno wpływu jak i przekazania środków dotacji porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

[Akta kontroli: str. 142-196]

III. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania dotacji oraz ich ewidencji

Według ewidencji księgowej GOPS oraz zgodnie z wyjaśnieniem kierownika GOPS z dnia 14 września 2023 r. w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. w rozdziale 85501 wydatkowano ze środków dotacji kwotę **2 651 286,99 zł**, z czego:

- na świadczenia wychowawcze 2 642 538,20 zł²⁴ w § 3110 Świadczenia społeczne,
- koszty obsługi zadania 8 748,79 zł²⁵ jn.:

¹⁹ Rachunek bankowy Gminy prowadzony w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim o nr 81 9226 0005 0040 0552 2000 0010 – dalej rachunek bankowy Gminy.

²⁰ Szczegółowe zestawienie kontrolera pn. *Wpływ i wykorzystanie dotacji w rozdziale 85501 w poszczególnych miesiącach 2022 r. przez Gminę/GOPS Latowicz* stanowi akta kontroli.

²¹ Rachunek bankowy GOPS prowadzony w Banku Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim o nr 03 9226 0005 0040 0246 2000 0010 – dalej rachunek bankowy GOPS.

²² Wpływ środków dotacji z MUW zaewidencjonowano w ewidencji księgowej Gminy: strona Wn konta 133 *Rachunek budżetu* oraz strona Ma konta 901 *Dochody budżetu*. Natomiast GOPS zaewidencjonował wpływ środków dotacji z Gminy w ewidencji księgowej: strona Wn konta 130 *Rachunek bieżący jednostki*, strona Ma konta 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*.

²³ Przekazanie środków dotacji przez Gminę do GOPS zaewidencjonowano: strona Wn konta 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*, strona Ma konto 133 *Rachunek budżetu*.

²⁴ Zgodnie z treścią ww. wyjaśnienia w kontrolowanym okresie nie występowały zwroty nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego za 2022 r.

²⁵ Na koszty obsługi kontrolowanego zadania w 2022 r. wydatkowano dodatkowo kwotę 7 488,20 zł ze środków własnych Gminy.

- § 4010 *Wynagrodzenie osobowe pracowników* – 4 766,00 zł²⁶,
- § 4040 *Dodatkowe wynagrodzenie roczne* – 810,00 zł²⁷,
- § 4110 *Składki na ubezpieczenia społeczne* – 1 622,66 zł²⁸,
- § 4120 *Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy* – 221,73 zł²⁹,
- § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* – 145,90 zł³⁰,
- § 4300 *Zakup usług pozostałych* – 1 182,50 zł³¹.

[Akta kontroli: str. 197-240]

Z przedstawionego przez GOPS *sprawozdania z wykonania wydatków*³² wynika, iż w 2022 r. wypłacono 5 295 świadczeń wychowawczych.

Z uwagi na obszerny materiał źródłowy szczegółową kontrolą objęto³³ łącznie 15 rozpatrzonych pozytywnie wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego, które zostało wypłacone w 2022 roku w liczbie 139 świadczeń na łączną kwotę **69 145,30 zł**³⁴ oraz

²⁶ Dotyczy części zwiększonego z tytułu realizacji zadania wynagrodzenia dla jednego pracownika i kierownika GOPS w ramach:

- listy płac P/1/01/22/GOPS za styczeń 2022 – 1 766,00 zł;
- listy płac P/1/02/22/GOPS za luty 2022 – 1 500,00 zł;
- listy płac P/2/04/22/GOPS za kwiecień 2022 – 1 500,00 zł.

²⁷ Dotyczy części dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2021 r. dla ww. osób w ramach listy płac P/3/01/22/GOPS z dnia 16 lutego 2022 r.

²⁸ Dotyczy części składek na ubezpieczenie społeczne od ww. wynagrodzeń w ramach:

- listy płac P/1/01/22/GOPS za styczeń 2022 – 310,19 zł;
- listy płac P/1/02/22/GOPS za luty 2022 – 268,95 zł;
- listy płac P/3/01/22/GOPS dodatkowe wynagrodzenie roczne 2021 – 774,57 zł;
- listy płac P/2/04/22/GOPS za kwiecień 2022 – 268,95 zł.

²⁹ Dotyczy części składek na Fundusz Pracy od ww. wynagrodzeń w ramach:

- listy płac P/1/01/22/GOPS za styczeń 2022 – 42,38 zł;
- listy płac P/1/02/22/GOPS za luty 2022 – 36,75 zł;
- listy płac P/2/03/22/GOPS za marzec 2022 – 36,75 zł.
- listy płac P/3/01/22/GOPS dodatkowe wynagrodzenie roczne 2021 – 69,10 zł;
- listy płac P/2/04/22/GOPS za kwiecień 2022 – 36,75 zł.

³⁰ Faktura VAT FAS/2022/01/25118/PL z dnia 18 stycznia 2022 r. na kwotę 450,65 zł (z czego z dotacji wydatkowano 145,90 zł) za zakup akumulatorów do UPS. Zgodnie z wyjaśnieniem kierownika GOPS z dnia 14 września 2022 r. na fakturze brakuje danych GOPS jako Odbiorcy z powodu m.in. „*niedostosowania systemów u sprzedawców*”.

³¹ Dotyczy wydatków jn.:

- Faktura VAT FBM/277/01/2022 z dnia 3 stycznia 2022 r. na kwotę 387,45 zł (z czego z dotacji wydatkowano 100,00 zł) za usługę pełnienia funkcji Inspektora Ochrony Danych oraz świadczenie usług w zakresie doradztwa informatycznego za miesiąc styczeń 2022 r.;
- Faktura VAT FA/915/01/2022 z dnia 10 stycznia 2022 r. na kwotę 1 299,00 zł (z czego z dotacji wydatkowano 1 082,50 zł) za opłatę licencyjną za rok 2022 na program do obsługi świadczeń wychowawczych IZYDA.

³² *Sprawozdanie z wykonania wydatków poniesionych w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. w Dziale 855 – Rodzina – (dalej sprawozdanie z wykonania wydatków).*

³³ Zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 20 ust. 1 pkt. 10 ppkt. c *Trybu i zasad prowadzenia postępowania kontrolnego przez pracowników Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego zatwierdzonymi 16 marca 2018 r. przez Wojewodę Mazowieckiego.*

³⁴ Sporządzony przez kontrolera *Wykaz poddanych kontroli wniosków i wydanych informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego na 2022 rok* stanowi akta kontroli.

100 % dowodów źródłowych potwierdzających wydatki poniesione ze środków dotacji na koszty obsługi zadania przez Gminę/GOPS.

[Akta kontroli: str. 318, 241]

Przyznanie ww. świadczeń odbywało się na wniosek osoby uprawnionej³⁵ na okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca 2021 r. do 31 maja 2022 r., na podstawie wydanej z upoważnienia Wójta Gminy przez kierownika³⁶ lub pracownika GOPS³⁷ „Informacji w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego”, w której określano kwotę należną do wypłaty oraz okres na jaki ustalono prawo do pobierania świadczenia na dane dziecko.

W wyniku kontroli ustalono m. in., że:

- postępowanie wszczynano na wniosek osoby uprawnionej, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- wnioski spełniały wymogi art. 13 ust. 3 ww. ustawy,
- informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego zostały wydane na okres świadczeniowy kończący się 31 maja 2022 r., zgodnie art. 18 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- świadczenia przyznane w formie pieniężnej i prawidłowej wysokości tj. ustalonej w art. 5 ww. ustawy, zostały w 2022 r. wypłacone terminowo przelewami na rachunki bankowe wskazane we wnioskach i w kwocie wynikającej z informacji o przyznaniu świadczenia, na podstawie sporządzonych list wypłat świadczeń wychowawczych, sprawdzonych pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym oraz zatwierdzonych do wypłaty przez kierownika GOPS³⁸.

[Akta kontroli: str. 242-313]

W wyniku kontroli stwierdzono, że GOPS z dotacji przeznaczonej na świadczenia wychowawcze potrącał koszty obsługi zadania w wysokości 0,33% otrzymanej dotacji³⁹,

³⁵ Wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego – (dalej wniosek).

³⁶ Zarządzenia Wójta Gminy: Nr 47/2019 z dnia 10 lipca 2019 r. oraz Nr 92/2021 z dnia 31 grudnia 2021 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Latowiczu do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczenia wychowawczego.

³⁷ Zarządzenia Wójta Gminy: Nr 48/2019 z dnia 10 lipca 2019 r. oraz Nr 93/2021 z dnia 31 grudnia 2021 r. w sprawie upoważnienia referenta ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Latowiczu Pani XXXXXX XXXXXXXXXXXX do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczenia wychowawczego.

³⁸ Przykładowa Informacja w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, lista wypłat świadczenia wychowawczego wraz z wyciągiem bankowym potwierdzającymi poniesione wydatki zostały włączone do akt kontroli.

³⁹ $8\,748,79 \cdot 100 / 2\,651\,286,99 \text{ zł} = 0,3299\%$.

tj. zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy *o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw*.

Środki wydatkowane na obsługę zadania stanowiły głównie część wynagrodzenia (w tym dodatkowego wynagrodzenia rocznego) wraz z pochodnymi dla kierownika GOPS oraz pracownika realizującego kontrolowane zadanie (84,82 %) ⁴⁰.

Z wyjaśnienia kierownika GOPS z dnia 14 września 2023 r. wynika, iż w ubiegłych latach w ramach kosztów obsługi przyznawane były dodatki specjalne do wynagrodzenia dla ww. pracowników, natomiast „*od stycznia 2022 wysokość dodatku kierownika⁴¹ jak i inspektora⁴² została włączona do uposażenia zasadniczego osobom wykonującym zadanie*”, z uwagi na pouczenie gminy po kontroli Najwyższej Izby Obrachunkowej, że „*dodatki specjalne można dawać maksymalnie na okres półroczny*”.

Kontrolujący zweryfikował wysokość poniesionych na obsługę zadania wydatków poprzez porównanie kwot wynikających z list płac za poszczególne miesiące oraz faktur zakupu z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

Kontroli poddano również wydatki z tytułu podatku dochodowego oraz składek do ZUS od ww. części wynagrodzeń i stwierdzono, że były odprowadzone w kwotach zbiorczych, w terminach określonych odpowiednio ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych ⁴³ oraz ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych ⁴⁴, z wyjątkiem zapłaty składek do ZUS od wynagrodzeń pracowników za miesiąc luty 2022 r., z których środki dotacji stanowiły kwotę 1 149,37 zł ⁴⁵.

W wyjaśnieniu z dnia 14 września 2023 r. kierownik GOPS poinformował, iż składki ZUS za miesiąc luty zostały opłacone z opóźnieniem, ponieważ „*pod koniec lutego księgową była na kilkudniowym urlopie*” i obecnie już nie pracuje. Ponadto, „*w małych jednostkach przy jednoosobowych stanowiskach trudno jest wyznaczyć osobę zastępującą ze względu*

⁴⁰ Wydatki poniesione w ramach kosztów obsługi ze środków dotacji na wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowiły kwotę 7 420,39 zł, zatem $7420,39 \text{ zł} \cdot 100 / 8748,79 \text{ zł} = 84,82 \%$

⁴¹ Pismo RO.2123.1.2022.KM z dnia 5 stycznia 2022 r. Wójta Gminy informujące o wliczeniu do miesięcznego wynagrodzenia Kierownika GOPS dotychczasowego dodatku specjalnego w związku z okresowym powierzeniem zadań w zakresie świadczeń wychowawczych i sprawozdawczości.

⁴² Pismo Kierownika GOPS z dnia 14 stycznia 2022 r. informujące o wliczeniu do miesięcznego wynagrodzenia pracownika GOPS otrzymywanego dotychczas dodatku specjalnego w związku z okresowym powierzeniem zadań w zakresie świadczeń wychowawczych i sprawozdawczości.

⁴³ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2647 ze zm.).

⁴⁴ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1230 ze zm.).

⁴⁵ Zapłaty składek do ZUS od wynagrodzeń pracowników za miesiąc luty 2022 r. w kwocie 30 152,30 zł dokonano dnia 10 marca 2022 r., a ustawowy termin upłynął dnia 7 marca 2022 r. (koniec terminu przypadał w sobotę, zatem za ostatni dzień terminu uważa się następnny dzień roboczy).

na ograniczenia wynikające z przepisów prawnych dotyczących min. wymaganego wykształcenia”. Z ww. wyjaśnienia wynika również, iż „za opóźnienie w zapłacie nie zostały naliczone odsetki”.

[Akta kontroli: str. 211-240]

GOPS prowadził ewidencję księgową dla otrzymanych i wydatkowanych środków z dotacji w sposób umożliwiający identyfikację dokonanych zapisów, które wynikały z dowodów księgowych.

Dowody księgowe będące podstawą dokonanych wydatków poddanych kontroli spełniały wymogi art. 21 i 22, a zapisy księgowe art. 20 ustawy o rachunkowości oraz zawierały prawidłową klasyfikację budżetową.

Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanych środków dotacji na rachunek bankowy MUW w wysokości **15 713,01 zł** w dniach:

- 13 lipca 2022 r. w kwocie 15 695,51 zł⁴⁶,
- 27 września 2022 r. w kwocie 17,50 zł⁴⁷,

tj. zgodnie z terminem określonym w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto zarówno Gmina jak i GOPS, zgodnie ze złożonymi oświadczeniami⁴⁸ nie dokonywali „*lokat wolnych środków z przedmiotowej dotacji, w myśl art. 48 ustawy o finansach publicznych*”.

[Akta kontroli: str. 314-317]

IV. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

Sprawozdanie z wykonania wydatków w zakresie kontrolowanego zadania zostało sporządzone przez GOPS i terminowo przekazane do MUW za pośrednictwem CAS dnia 11 stycznia 2023 r., a informacje wykazane w skorygowanym dnia 19 stycznia 2023 r. ww. sprawozdaniu odzwierciedlały stan wynikający z ewidencji księgowej.

⁴⁶ WB nr 025/2022 z dnia 13 lipca 2022 r.

⁴⁷ WB nr 079/2022 z dnia 27 września 2022 r.

⁴⁸ Oświadczenia Wójta Gminy oraz Kierownika GOPS z 5 września 2023 r.

Dane wykazane przez Gminę w sprawozdaniach: *Rb-50D*⁴⁹ i *Rb-50W*⁵⁰ za 2022 r. w części dotyczącej rozdziału 85501⁵¹ były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej, a ww. sprawozdania zostały sporządzone i przekazane przez Gminę dnia 3 lutego 2023 r. tj. z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵².

Ponadto, dane wykazane przez GOPS w skorygowanym dnia 29 stycznia 2023 r. sprawozdaniu *Rb-28S* za 2022 r.⁵³ w części dotyczącej rozdziału 85501 były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej i uwzględniały środki własne poniesione na realizację kontrolowanego zadania, a Gmina uwzględniła ww. dane w zbiorczym sprawozdaniu *Rb-28S*, które zostało przekazane dnia 14 lutego 2023 r. tj. z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

[Akta kontroli: str. 318-335]

V. Ocena zagadnień poddanych kontroli

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieterminowej zapłacie przez GOPS zobowiązań wobec ZUS za miesiąc luty 2022 r., z których kwota 1 149,37 zł stanowiła część wydatków zakwalifikowanych ze środków dotacji w ramach kosztów obsługi kontrolowanego zadania.

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana, że prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na realizację świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie o pomocy państwa w wychowaniu dzieci została oceniona **pozytywnie pomimo stwierdzonej nieprawidłowości**.

Uwzględniając powyższe ustalenia, **zobowiązuję Pana** do terminowego regulowania zobowiązań, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a na podstawie art. 49

⁴⁹ *Rb-50* sprawozdanie o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał roku 2022 - (dalej *sprawozdanie Rb-50D*).

⁵⁰ *Rb-50* sprawozdanie o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał roku 2022 - (dalej *sprawozdanie Rb-50W*).

⁵¹ Ww. sprawozdanie Gminy zostało sporządzone w rozdziale 85501 na podstawie złożonego terminowo sprawozdania jednostkowego *Rb-50W* GOPS.

⁵² Rozporządzenie Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.) – (dalej *rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej*).

⁵³ *Rb-28S* sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego - (dalej *sprawozdanie Rb-28S*).

ww. ustawy zobowiązuję Pana do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji, z powołaniem numeru pisma WK-IV.431.1.35.2023 o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z wyrazami szacunku

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli